

НЕКРОЛОГИ

ПАМ'ЯТІ ДОЦЕНТА П. І. БІЛАКА

Колектив історичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» з глибоким сумом сповіщає про передчасну смерть кандидата історичних наук, доцента кафедри історії стародавнього світу і середніх віків, начальника навчального відділу, члена президії профкому вишу **Павла Івановича Білака**, який відійшов за межу Вічності 30 березня цього року.

Він народився 18 лютого 1952 р. в селі Підвиноградіві Закарпатської області. Закінчив Виноградівську середню школу № 1. Згодом працював робітником на місцевій взуттєвій фабриці (1969-1970, 1972-1973). Відслужив строкову службу в армії (1970-1972). У 1974-1979 рр. навчався на історичному факультеті Ужгородського університету.

Здобувши вищу освіту, П. Білак перебував на комсомольській та профспілковій роботі. У вересні 1986 р. його було призначено начальником навчального відділу УЖДУ, а через чотири роки – переведено на викладацьку роботу, з якою не поривав до останнього подиху. Навіть працюючи в обласній державній адміністрації (1995-1999) і знову очолюючи навчальний відділ (2014-2016), він із задоволенням займався педагогічною роботою.

Наукові зацікавлення П. Білака лежали в площині співробітництва професійних спілок Радянського Союзу і Чехословаччини у 70-80-х рр. минулого століття. На основі глибокого опрацювання численних архівних матеріалів та опублікованих документів він глибоко і всебічно розкрив такі питання: здобутки у виробничій сфері (обмін

передовим досвідом, розвиток міжнародного змагання, проведення конкурсів професійної майстерності тощо), реалізація соціальних програм (розвиток туристичного обміну тощо), культурно-масова робота (проведення Днів культури, міжнародних фестивалів художньої самодіяльності, фольклорних свят, виставок та інших заходів). Учений дійшов правильного висновку, згідно з яким згадане співробітництво було корисним для обох країн, та накреслив шляхи піднесення його ефективності. Наукові розвідки колеги завершилися успішним захистом кандидатської дисертації в лютому 1989 р. на тему: «Співробітництво профспілок СРСР і ЧССР (70-80-ті роки)», гідно оціненої вітчизняними та зарубіжними істориками.

П. Білак вивчав і інші наукові проблеми. Зокрема, він писав про забутого історика Миколу (Міклоша) Нодя (1819-1862), відомого закарпатського суспільно-політичного та громадського діяча Адольфа Добрянського (1817-1901), врегулювання державно-правового статусу Закарпаття у 1919-1944 рр., розвиток прикордонного співробітництва країн-членів Ради Економічної Взаємодопомоги, рецензував праці колег тощо. Його науковий доробок вирізняється не кількісними, а якісними показниками.

Але найбільше задоволення Павло Іванович отримував від зустрічей зі студентами. Їм він викладав нормативні курси: «Історія Стародавнього Сходу», «Історія первісного суспільства», «Основи антропології», а також спецкурси: «Античний світ і Скіфія», «Військова справа племінного світу Європи в I тис. до н. е.», «Античні автори про племінний світ Центральної і Східної Європи». Він

чудово знав фактичний матеріал своїх курсів та методику їх викладання. П. Білак умів зацікавити студентську молодь подіями далекої минувшини. Був вимогливим, але справедливим викладачем. За це його шанували вихованці та колеги.

П. Білак запам'ятався і як здібний організатор навчального процесу у вищій школі. Ці його якості найкраще проявилися в ті часи, коли він очолював навчальний відділ нашого вишу. Згаданий підрозділ під його керівництвом успішно займався узгодженням навчальних планів факультетів, координацією їх роботи у питаннях організації навчальних і виробничих практик, плануванням професійного підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу вишу, контролем за дотриманням підрозділами університету вимог нормативно-правових документів, підготовкою документації щодо відкриття чи ліцензування нових напрямів (чи спеціальностей) підготовки фахівців тощо. Підкреслимо, що робота відділу базувалася на принципах взаємоповаги, взаємодопомоги, толерантності... І в цьому велика заслуга його

очільника.

Доцент П. Білак вирізнявся активністю і в громадській роботі. Так, він майже 12 років був головою профспілкового комітету історичного факультету. Павло Іванович добре знав проблеми колег і завжди намагався допомогти (виділення путівок для санаторно-курортного лікування, забезпечення колективу овочами і фруктами, організація вечорів відпочинку, відзначення кращих тощо). Він завжди був готовий прийти на допомогу. І робив це без вагань.

Наукова громадськість Закарпаття втратила відповідального керівника, чуйного педагога, здібного організатора навчально-виховного процесу у вищій школі. Історики втратили надійного колегу, справжнього друга, студенти – широкого і відповідального наставника. Родина втратила найріднішу людину – чоловіка, батька, дідуся, яка вже ніколи не повернеться до рідної оселі. Але пам'ять про **Павла Івановича Білака** завжди житиме у наших серцях! Нехай рідна закарпатська земля буде йому пером, а Всевишній дарує Царство Небесне!

**Колектив історичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»**